

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

12 številka

MARIBOR, dne 8. marca 1923.

57. letnik.

Naša volilna skrinjica je druga!

Nasprotne fronte.

Čim bolj se bližamo koncu volilnega boja, tem bolj razveseljivi pojavi nastajajo za našo stranko. Mi lahko rečemo danes: Druge stranke razpadajo, naša Slovenska ljudska stranka pa raste. V nasprotnih vrstah potrlost in zmešnjava, pri nas najlepši red in neomajno zaupanje v sijajno zmago.

Najbolj nesrečna stranka v tem volilnem boju je pač demokratska. Malo manjka, da ubogi dr. Kukovec ne ostane dne 18. marca sam pri svoji škrinjici! Zbiral in koncentriral je tako dolgo vse napredne elemente, da jih je nazadnje vse nagnal v druge tabore. Demokratski uradniki, ti stari vzori kremenitih značajev, ki so bili pred letom večinoma odpadli k narodnim socialistom, a ko se je ta ladja začela potapljati, zopet stopili v Kukovečev čoln, so sedaj po večini pri srbski radikalni stranki. Kmetov in delavcev liberalni demokrati že itak dolgo nimajo v svojih vrstah, a ostalo je še ducat obrtnikov pri njih. A čujte nesrečen glas, te dni so tudi obrtniki odjadrili v srbski radikalni tabor, njim na čelu dosedanjí prednik liberalne obrtne organizacije, znani Novak. Lahko rečemo: Demokrati so bili, njih ni več!

A kje je narodnosocijalna stranka z Deržičem in Brandnerjem na čelu? Posebna nagrada bi se lahko razpisala za tiste, ki kaj vedo o njej. Skopnela je, kakor sneg skopni. En čas je bila čakalnica za nezadovoljne demokrate, a sedaj so ti zapustili čakalnico in odšli v druge stranke. Narodnosocijalna stranka živi še samo v zgodovini slovenskih političnih strank.

Zalostni konec jemlje v tej volilni borbi tudi nekdanj tako širokousta stranka samostojnežev. Skoro se ji ne godi mnogo boljše, kakor demokratom. Vse, kar je poštenega med našim kmetom, se sramuje te stranke volovskih in svinjskih barantačev. Njih vodja, velikolaški mesar Pucelj, se ne sme več pokazati pred volilci. Istotako se godi drugim samostojnim kandidatom. Nobena stranka v celi državi ni tako ogoljufala svojih bivših volilcev, kakor ta stranka. Celo srbske kmetijske stranke se je sramujejo in nočejo ž njo imeti nič skupnega. Istotako hrvatske kmetijske stranke. Kolikokrat je hodil Mermolja okoli teh srbskih in hrvatskih strank ter beračil za njih prijateljstvo, a vse je bilo zastoj. Nihče jim noče dati roke!

Med socialističnimi strankami je tudi veliko polomije. Voditelji si očitajo med seboj lenobo, nesposobnost in koristoljublje, a delavci se vsled tega odmikajo od njih. Tudi nekdanj tako krvoločni komunisti pijejo sedaj mleko iz radikalne skledice, kakor kažejo Nachtigall, Koren in komunistični voditelji iz trboveljskega revirja, ki so uskočili v radikalni tabor. Najhujši nasprotniki buržuazije in kapitalistov so preko noči zapustili delavce in vstopili v službo kapitala. Tudi Zveza delovnega ljudstva, mešanica od vladnih socialistov in ohlepnih starih komunistov, je najprej izročila po svojju poverjenikih pozdrav centralističnim mogotcem v Belgrad ter zatajila svojo preteklost. Ta Zveza delovnega ljudstva ima torej dvojno lice: eno prijazno za kapitaliste v Belgradu in eno prijazno za delavce v Sloveniji. To ni ravna pot, to ni poštena pot! Voditeljem je za oslanišne mandate, a ne za delavski stan.

Tudi Radič sili ob mejah v Slovenijo. Radič je kriv, da imamo centralizem in velesrbsko nadvlado, ker se je bal priti v Belgrad in rentočil samo iz varnega zavetja v Zagrebu. On ni služil narodu, ampak sebi in Srbom. Ima hišo in vilo v Zagrebu, veliko dobičkanosno knjigarno in obsežne vinograde. Sam je postal bogat, a hrvatski narod je pod njegovim vodstvom obubožal. Vsem Srbom, ki se ž njim pogajajo, izjavlja, da ne misli resno na republiko, a narodu laže že leta, da jo bo v kratkem proglasil. Če Radič tudi sedaj ne bo šel v Belgrad, potem še bo velesrbski režim lahko neovirano dalje izrabljaj Hrvate in Slovence.

O dr. Novačanu pa niti nočemo govoriti, kajti on bo svojo »republiko« kmalu zopet komu prodal.

V tem valovitem morju, v katerem razpadajo in se potapljajo skoro vse slovenske stranke, stoji kakor skala Slovenska ljudska stranka. Okoli nje se zbira z zaupanjem vso slovensko ljudstvo. Njena škrinjica je druga!

Zmagujoča stranka smol

Vsaka naš pristaš in volilec se danes zaveda, da je Slovenska ljudska stranka, katero vodi dr. Korošec, najmočnejša stranka na Slovenskem. Vsakdo lahko stavi kar hoče, da bo naša stranka pri letošnjih volitvah doseгла v Sloveniji ogromno večino.

Da je prišlo do tega razveseljivega preokreta, se imamo zahvaliti naši podrobno izpeljani organizaciji, katera sega do zadnje planinske koče in je prodrla s posebnim zamahom tudi v delavske družine. Zahvala za zmagujoči pohod Slovenske ljudske stranke v Slove niji gre predvsem našim krajevnim voditeljem, zaupnikom in agitatorjem, našim županom! Nismo kričali, nismo pisali poprej o našem napredku, ampak bili smo od prvega do zadnjega na delu.

Volitve leta 1920 so nas izučile, da zunanji hrup in slavospevi ne prinesejo zmage. In naše smotreno, tiho a vztrajno delo rodi danes sadove, nam prinaša sladki sad zmage!

Zmagozavestni glasovi pa ne prihajajo samo iz enega okraja, temveč iz vseh. Dobivamo poročila, da v občinah, kjer smo pri zadnjih volitvah dobili samo po 20—30 glasov, dobimo 18. marca 200—300! In kamor prideš, v vsakem mestu, župniji in selu pristopajo k naši zmagujoči stranki možje in fantje, ki še dosedaj niso bili naši. Spoznali in sprevideli so, da je naša Slovenska ljudska stranka edina stranka v Sloveniji, ki ni spremenila svojega imena, ki je ohranila svoj program, katera se ni prodala beograjskemu centralizmu in katera edina zahteva samostojno Slovenijo. Pozdravljamo vse stare naše somišljenike, ki so ostali zvesti, pa tudi vse tiste, ki so prišli in še prihajajo k nam!

Naša zmagovita zavest in razpoloženje, da vrzemo dne 18. marca ob tla vse naše nasprotnike, pa nas nikakor ne sme zavesti v malomarnost. To bi bilo slabo. Zavest in želja po zmagi nas naj vodi vse, ki nočemo živeti prav kmalu v samoupravni Sloveniji, da od danes do 18. marca žrtvujemo trud in čas za agitacijo od volilca do volilca!

Naša zмага bo še le tedaj kronana s sijajem, z radostjo, z navdušenjem, če bomo po vseh občinah spravili na volišče vse volilce in da bodo po ogromni večini vsi vrgli kroglijco v drugo škrinjico.

Staro pravilo se glasi:

Zmage vsakdo se veseli,

Kdor propade, pa kisló se drži!

Zato pa slovenski volilci, vsi glasujte 18. marca kot en mož za zmagujočo Slovensko ljudsko stranko.

Mi gremo, kakor gre vihar

na vrancu prot' zmagi jahaje,

in kadar pade njegov udar

sovragu se tabor zamaje.

Mi gremo naprej, mi gremo naprej,

do zmage!

SKRB DEMOKRATOV IN SAMOSTOJNEŽEV ZA MALEGA KMETA IN DELAVCA.

Ko se je leta 1921 od vlade, v kateri sta sedela demokrat dr. Kukovec in samostojnež Pucelj, predložil proračun, se je v pokritje primanjkljaja v znesku 4000 milijonov kron predlagalo 100 odstotno povišanje vseh davkov in novi premoženjski davek. Poslanci opozicije, med njimi posebno člani Jugoslovanskega kluba, so s svojim odločnim nastopom preprečili, da se ni namera vlade, katero sta brez ozira na kmeta in delavca v vsakem oziru dr. Kukovec in Pucelj podpirala, uresničila.

Pri markiranju denarja se je odtegnilo 20 odstot. in dalo imejiteljem bankovcev bone. Ti odtegnjeni zneski znašajo v celi državi 900 milijonov kron. V finančnem zakonu je določba, da se morajo zneski do 1000 kron do konca leta odplačati, za višje zneske pa dati državne obveznice, katere se morajo obrestovati. Demokrat dr. Sečevor in radikalec dr. Jankovič sta v finančnem odboru predlagala, da se naj izplačilo opusti le odločnemu nastopu poslanca Pušenjaka se je zahvaliti, da se nakana liberalcev ni izvršila in niso najrevnejši sloji oropani 900 milijonov kron. Kukovec in Pucelj sta sedela dve leti v vladi, a nista hotela prisiliti finančnega ministra, da izplača 20 odstot. bone, kojih izplačilo je že večkrat obljubil, pač pa sta z navdušenjem glasovala za milijonske podpore Sokolom, mestnim gledališčem in drugim nepotrebnim mestnim organizacijam.

V finančnem zakonu je bil člen, da se ustanovi fond v znesku 400 milijonov kron, iz katerega bi dobi kmet v slučaju elementarnih nezdog (toča, mraz, suša), podpore. Na predlog vladnih strank se je kljub protestu poslancev Jugoslovanskega kluba ta člen črtal, a minister Pucelj ni storil nobenega koraka, da bi na kak način to vsoto za kmeta rešil. Pucelj nikdar ni prišel v finančni odbor in je bilo mnenje vseh poslancev, tudi poslancev vladne večine, kar je izjavil demokrat Milan Pribičević, da se je mnogo premalo brigal za kmetijstvo. Minister prometa je dosegel, da

znaša njegov proračun 4.800 milijonov kron, minister vojne, da znaša 8.400 milijonov kron, a Pucelj je bil zadovoljen, da je vlada določila za kmetijstvo cele države beraško vsoto 440 milijonov kron, od katere še odpadeša dve tretjini na Srbijo in Črno goro.

Draginjo najhujše občutijo mali posestniki, viničarji in delavci. Zalibog prednjači država pri cenah monopolskih predmetov pred zasebnimi trgovci. Da se vsaj nakup najpotrebnejših reči, kakor sol in petrolej omogoči najrevnejšim slojem, je predlagal v finančnem odboru poslanec Jož. Klekl, da se ukine monopol glede soli in petroleja. Vladne stranke so bile proti temu predlogu in so krive, da ljudstvo ne more dobiti za polovico cenejšje soli iz Nemške Avstrije. Drugi vzrok pretirane draginje je visoka carina, katera se mora plačevati v zlatih dinarjih. Dr. Kukovec in Pucelj sta mirno glasovala za to, da je finančni minister zvišal vrednost zlatega dinarja od 5 papirnatih dinarjev na 9 papirnatih dinarjev, s čemer se je carina za obleko, perilo, železo, steklo itd. skoraj podvojila.

Državne blagajne so vsled slabega gospodarstva vedno prazne. Da se dobi potrebna sredstva, se venomer zvišuje trošarina, zvišujejo takse, kar najhujše občutijo mali posestniki in delavci. Za slabo gospodarstvo države in preveliko obremenitev sta odgovorna dr. Kukovec in Pucelj, ki sta več ko dve leti vse odobrila, kar je vlada zahtevala, brez ozira na obupne gospodarske razmere najširših slojev ljudstva.

ZADNJA NAVODILA ZAUPNIKOM IN AGITATORJEM.

Če bomo spravili vse naše na volišče in pridobili tudi druge, bo od 10 strank sedem popolnoma propadlo. In glasovi propadlih strank se bodo šteli nam v prid. Napnite torej vse sile, da ne bo nobeden naš volilec ostal doms.

Prosimo gg. zaupnike, da se držijo zadnje dni pred volitvami še teh navodil:

1. Razdelite volilcem takoj vabila in navodila, ki jih je te dni poslalo naše tajništvo v vse občine.

2. Velike plakate, na katerih je natiskan trobojni križ, znak naše kandidatne liste, nalepite na vidno mesto v vseh občinah, posebno pa na dan volitev blizu volišča.

3. Vse dni do 18. marca prirejte male volilne sestanke po vaseh.

4. Natanko razložite volilcem veliki pomen letošnjih volitev, posebno s stališča naše avtonomije.

5. Na vsak način še organizirajte ta teden vse agitatorje in agitatorke, da spravijo vse naše volilce v nedeljo, dne 18. marca že dopoldne na volišče.

6. Za take, ki ne morejo peš ali sami na volišče, oskrbite že ta teden spremljevalce ali vozove.

7. Blizu volišča naprosite na vsak način hišo, v kateri bo agitacijski lokal za našo stranko, to je: kjer se bodo zbirali naši volilci in agitatorji. Prepis volilnih imenikov mora biti že zjutraj ob 7. uri v agitacijskem lokalu.

8. Iz vsake občine mora biti v agitacijskem lokalu navzoč ves dan po en vodilni zaupnik, ki bo vodil agitacijo in pošiljal može in mladeniče po zaostale volilce na dom.

9. Uredite agitacijsko pisarno tako, da vam bo član volilne komisije ali naš predstavnik sproti vsako uro poročal na papirju, kateri volilci vseh strank so že glasovali.

10. V agitacijskem lokalu morajo biti pripravljene agitatorji iz vsake občine ali vasi. Pogovorite se še te dni in določite, kateri našinci bodo vršili na dan volitev to velevažno službo. Vozovi naj bodo vedno pripravljene v bližini. Pri teh volitvah se bo šlo za vsak glas.

11. Naši predstavniki in njih namestniki so dobili te dni točna in obširna navodila. Prosimo vsakega predstavnika kot čuvarja naše škrinjice, da vestno vrši svojo častno in odgovorno nalogo. Kako se bosta zamenovala, naj se že prej dogovorita.

12. Ako še sedaj v kaki občini nimate prepisanega volilnega imenika, storite to še sedaj. Brez imenika v rokah je agitacija brezuspešna.

13. «Slov. Gospodar» in «Straž» ter navodila za volitve dajte naprej svojim sosedom in znancem.

14. Na vsak način vas prosimo, da nam iz vsakega volišča takoj v nedeljo, 18. marca zvečer, ko boste zvedeli za izid volitev telefonično ali brzojavno poročate, koliko glasov je dobila vsaka stranka. Poročajte na primer takole: «Volišče Rače. Oddanih glasov 380. Kukovec 7, Korošec 240, Novačan 12 glasov itd.» Za telefon veljata tale naslova: za področje celjskega tajništva

SLS telefon Gospodarske zadrudne banke v Mariboru telefon št. 311, za področje tajništva SLS v Mariboru pa Cirilova tiskarna telefon št. 113. Za brzojav pa: «Tajništvo, Cirilova tiskarna, Maribor.» Kjer so voliča zelo oddaljena od telefonskega in brzojavnega urada, pošljite naglega sela, ki bo oddal poročilo. Za okraj Sv. Lenart prosimo, da pošljejo zaupniki natančna poročila okrajnemu odboru naše stranke (gg. dr. Vebler in dr. Kramberger), ki bodeta sprejemala poročila v št. Lenartu pri g. Arnušu, odkoder nam bosta skupno naznanila izid. Tudi tudi za druge okraje bomo organizirali enako poročanje. Glavni zaupniki dobijo te dni pismena navodila.

Ako še kaka stvar ni jasna, prosimo, da se pismeno obrnete za pojasnilo na naše tajništvo.

Vztrajnost in sreča pa naj spremljata vas volilce naše, agitatorje in zaupnike v boju za našo pošteno stvar.

Tajništvo Slov. ljudske stranke v Mariboru.

KAJ MORA VSAK VOLILEC VEDETI?

Vsak volilec si naj zapomni dobro sledeče reči:

1. Voliti sme vsak Jugoslovan, ki je že 21 let star in je vpisan v volilni imenik.
2. Nihče nas ne bo uradno obvestil, da naj gremo volit, nihče tudi ne dobi volilne izkaznice ali legitimacije, nihče tudi ne volilne glasovnice, ampak volilo se bo s kroglicami. Dobro pa je, če ima volilec s seboj poljubno izkaznico, domovinski ali krstni list, delavsko ali poselsko knjižico, potni ali orožni list — to pa radi tega, da dokazuje lahko vsak trenutek, da si res ta ali tega.
3. Volilo se bo v nedeljo, dne 18. marca od 7. ure zjutraj do 6. ure zvečer.
4. Kdor je ob 6. uri že v volilni sobi, sme še voliti. Kdor pa pride v sobo, ko je šesta ura že minula, ne sme voliti. Zato naj skrbi vsak volilec, da pride pravočasno volit, najboljšje že predpoldne.
5. Vsak volilec povej predsedniku volilne komisije najprej glasno svoje ime, krstno ime in poklic, in sicer ime tako, kakor je vpisano v volilnem imeniku. Ko ga komisija najde, dobi od predsednika kroglicico.
6. Nato razloži član komisije volilcu imena vseh škrinjic in kandidatnih list, ki so prilepljene na škrinjice.
7. Nato mora volilec z zaprto desnico seči v škrinjico po vrsti in ko potegne roko iz zadnje škrinjice, odpre roko v znamenje, da je oddal kroglicico. Ako bi pozabil spustiti kroglicico v škrinjico svoje stranke, mora še enkrat seči v vse škrinjice od prve do zadnje.
8. Naša škrinjica je na Štajerskem druga od leve na desno, poznaš jo po narodnem traku v znamenju križa in po imenu našega voditelja dr. Korošca. V to škrinjico, torej v drugo, izpusti kroglicico in potegni iz škrinjice zopet zaprto roko.
9. Tvoja dolžnost je, da greš gotovo voliti; zdaj imaš priliko, da si sam odločiš svojo prihodnost. Če ostaneš v tako važnem trenutku doma, nimaš pravice pritoževati se, ako bi se potem delalo proti tvoji volji. Kakor si boš zdaj poslal, tako boš pozneje spal.
10. Voli dobro krščanski volilec, da rešiš svojo čast, svojo družino, svojo vero.

CELI SVET JE CIGANIJA.

Poznam slovensko dobrodušno korenino, ki gre vsako nedeljo s svojo ženko v gorice in ko se vračata zvečer po ozki stezič domov, poje on v globokem basu: «Celi svet je ciganija, ona pa mora odgovorjati: «Die ganze Welt ist ein Betrug.» Ko sem ga zadnjič srečal, sem ga vprašal: «Ali je res tako?» — «Kaj pa da, mi reče veselo. «Samo pogledite sedaj pri volitvah! Vsaki ima prav. Eden je za kmeta, drugi za viničarja, tretji je za centralizem, četrti za avtonomijo, peti za republiko, šestti za socijaldemokrate, sedmi za banke, osmi za narod itd. In vsaki ima prav. Komu naj verjamem? Škoda, da ne morem desetkrat voliti! V vsako škatlico bi položil eno kroglicico. Jujujul! Celi svet je ciganija!» — «Vi se lahko smejite, ker imate vino v kleti in kravo v novi štali, sem mu rekel. — «Pa imam tudi dolgovi! Samo ljubi Bog še naj da eno ali dve dobri letini, pa bo že slo. Jujujul.» — «Kje pa ste dobili denar v teh budih časih?» — «Pri naši posojilnici! Bog jo naj živi!» — «Posojilnica je tudi ciganija!» — «Pogledal me je debelo in rekel počasi: «Posojilnica ni ciganija! Če pa sem jaz odbornik in gospod župnik tudi!» — «Celi svet je ciganija!» — «To je res, vse stranke so ciganske, naša posojilnica pa ni!» — «Kako to, sem ga vprašal?» — «Vi ste bedak, ne zamerite, ker ne veste, kaj je gospodarsko delo in življenje naroda. Naša posojilnica hoče pomagati vsem poštenim ljudem; zato smo jo ustanovili. Marsikateri bi že bil na bobnu, če naše posojilnice ne bi bilo. Pa celo delavcem in viničarjem pomagamo, če vidimo, da so poštene ljudje v sili. rošten človek, ki ima dobro voljo, ne sme crkniti, kakor pes na cestil! Krščanska pravičnost mora zmagati, potem pa bo vsaki zadovoljen! Sedaj si hočemo še ustanoviti prodajno zadrugo, ker je tako proketo slabo za naše pridelke, in nakupovalno zadrugo, da bomo imeli sami profit. To pa niso ciganije!» — «Ali imate kaj denarja v posojilnici?» — «Hej, denarja? Pol milijona ga je v Ljubljani!» — «Ako bo centralizem zmagal, bo slo morda vse drugam, kakor pri bolniških blagajnah.» — «To se ne sme nikdar zgoditi. Centralizma pa ne!» — «Kako pa hočete to zabraniti?» sem odgovoril. — «Vsi se bomo postavili po koncu, magari da bo tekla kri! To pa ne, da ne bi bili gospodarji svojega denarja! Na svoji zemlji!» — «Boste vzeli puško na ramo?» — «Puško in bajonet in handgranato, saj sem bil pet let v ščengrabnuli.» — «Vi ste junak! Katera stranka pa je resnično proti centralizmu?» — «Kmetška zveza!» — «Zakaj pa

potem pravite, da bi volili magari vseh deset strank?» — Popraskal se je za ušesom in rekel: «E, da je danes tako lušno! Pa nisem premislil!» — Potrkal sem ga po rami in mu dejal: «Vem, da ste pošten, krščanski mož. Zato pa recite zaslepljenecem, da je edina slovenska stranka, ki res pomaga v gospodarski sili svojemu bližnjemu, naša Slovenska ljudska stranka. Vse druge stranke so že izdale kmetske koristi, naša še nikdar! Ali je treba tako stranko podpirati?»

«Z vsemi močmi!»

«Ali jo boste podprli s puško in handgranato?»

«Ne, ampak z gumijevo kroglicico, dne 18. marca.»

«V katero škrinjico pa jo boste vrgli?»

«V drugo in če bi bilo sto škatelj!»

«Lahko noč!»

«Lahko noč» in dolgo še je gledal za mano.

Vriskal pa ni več. Zamišljeno je nadaljeval svojo pot!

Politični ogled.

Država SHS.

V nedeljo je imel v Novem Sadu Protič velik shod, na katerem je razlagal, da se ne more in ne sme vladati po enem kopitu v Sloveniji, Srbiji in Črni gori. Izjavil se je za izpremembo ustave ter povdarjal potrebo avtonomije.

Na Otočacu so imeli Radičevci svoj shod in demokrati in orjunci so izzvali krvav pretep, pri katerem je bil eden Radičev pristaša ubit, par pa težko ranjenih. Pri vsem tem pa vlada še vedno ne izvaja ministrske naredbe proti kršilec volilne svobode.

Po izpraznitvi Sušaka se vršijo posvetovanja o vprašanju vzpostavitve prometa in železniške zveze z Reko.

V Nišu so se posvetovali bolgarski in naši zastopniki glede skupnega nastopa proti komitom.

Avstrija.

Na Dunaju so uprizorili nacionalistični visokošolski izgrede proti židom in proti inozemskim dijakom. Te dni se začnejo pogajanja za sklenitev trgovske pogodbe med Avstrijo in Italijo.

Nemčija.

Francozi nadaljujejo zasedbo. — V nemško poslaništvo v Rimu je bil izvršen viom in govori se, da so ga dali izvesti francoski diplomati, da bi tako dobili v roke neke spise, ki se nanašajo na nemško-italijanske odnose. — V angleški zbornici so stavljeni ponovne zahteve, naj se nemško-francoski spor obravnava pred mednarodnim razsodiščem. Radi zasedbe Poruhrja in padanja proizvoda je nastalo veliko pomanjkanje prenovala v Švici.

Poljska

je neugnana v svojem militarizmu. Sedaj poziva na orožno vajo celo letnike 1883 do 1889. To je gotovo v zvezi s sporom Poljske in Litve.

Oriensko vprašanje

se bo najbrž rešilo na ta način, da bo turška vlada v Angori le sprejela zavezniške predloge z nekaterimi izpremembami v gospodarskem in finančnem pogledu.

Iz volilne borbe.

Puceljeva polomija v Celju. Dne 4. marca je imela Samostojna v Celju okrožni volilni shod. Kdor pozna malo dvorano Narodnega doma, kjer se je vršil shod, ve, da gre v to dvorano samo 100 do kvečjemu 150 ljudi. Dvorana je bila sicer polna, a samostojnežev je bilo največ 50, ostali so bili socijalnim demokratje, invalidi in naši somišljeniki, ki so govorniku Pucelju pošteno vest izprašali. Skrajna Pucelj sploh govoriti ni mogel, nazadnje so mu milostno dovolili, da je smel govoriti. Pucelj je bil v takem položaju, da je bil prav potreben medklic nekega Ribničana, ki je prišel slučajno v dvorano: «Janez, dobro se drži!» Govoril je tudi kmetijski mešetar in kandidat Pikel. Kako samostojni sami o svojih shodih sodijo, se vidi najbolj iz tega, ker so za svoje zborovanje naročili malo dvoranco Narodnega doma, — a še tu so doživeli polomijo.

Samostojna uničena v Dravski dolini. Iz Ribnice na Pohorju nam poročajo: V marenberškem okraju slabostnejši propadajo na celi črti. Po polomu v Vuzenici je žalosten konec napravil shod na Muti, v Marenbergu ni bilo udeležencev, pri nas niso upali zborovati. Iršič, voditelj Samostojne uhaja v radikalno stran ko, polomija na celi črti. Prispel je v pondeljek sam minister Pucelj v okraj, da reši, kar se rešiti da. Obiskal je župana Jenčiča in druge prvake, ki so prisegli njemu zvestobo, a s kislim obrazom zatrjevali, da razun gospoda Lipuža ni mnogo pristašev v marenberškem okraju. Saj nič ne de, če Iršič še enkrat propade.

Dobnik lažnjiv figamož! Iz Moškanje nam poročajo da je imel Dobnik v gostilni na pošti zaupni sestanek — shoda sklicati ni upal — in tam je navzočim osmim Mezgovecem in trem našim pristašem lagal, da bo imel prof. Vesenjaka dve službi. Velik duševni revček mora biti ta Dobnik, ker ne ve, kar je kot poslanec sam sklenil. Volilna postava, za katero je glasoval tudi Dobnik s svojo stranko, namreč pravi, da zgubi vsak, kdor je v državni službi, vso plačo in tudi ne napreduje. Poslanec pa ni v službi, temveč je zastopnik ljudstva in ima dijete in ne službe in plače. Torej kratko: Dobnik je ali nevednež, ki kot jurist in poslanec ne pozna postave, za katero je sam glasoval in je figamož, ker ne upa sklicati javnega shoda ter laže pri zaprtih vratih.

Shod Dobnika v Leskovcu pri Ptujju. V nedeljo dne 4. marca nas je osrečil g. Kirbiš s svojim shodom, katera je imel v Vregovi gostilni. Kakor je že navada slabostnih lažnjivih kljukcev, je tudi sedaj obetal raj na zemlji. Objubil je, če povzdignemo propadlo slabostno stranko zopet iz blata, do dobimo vse, kar bomo hoteli. Ko so mu nekateri poslušalci ugovarjali, češ, da sedaj še ni nobene izmed mnogih obljub izpolnil, je rekel, da ni bilo mogoče, ker so bile italijanske meje za prte. Bog ve, če ne bodo letos pa druge zaprte. Pa kaj njemu za nas; samo, da nas farba in svoje žepe polni. Pa ne boš Jaka; zadosti si nas že nafarbal, verjame ti nihče več. Ker, kdor se je enkrat pošteno opeknel, ne gre drugič v ogenj. Kdor vse obeta, nič ne da.

Zborovanje Drogenika na Vrhlogi. Dne 3. t. m. je imel Drogenik volilni shod na Vrhlogi. Slučajno me je prijatelj iz Vrhloge obvestil in ker sem navadno med ta zadnjimi, dospel sem še le ob pol treh na shod. — Mislim sem, saj bo županova hiša itak nabitno polna, pa glej čudež, tudi vrhloška samostojna trdnjava se je podrla. Pri odprtih vratih sem videl, da je zbran samo generalštab in le nekaj mož. Mobilizacija je vsakor mogla biti splošna, ker videl sem prilezti enega starega prevžitarja, en pristaša je bil iz Pretreža in star možičelj je ravno prikresal iz Brezja. Po vasi so hodili izvidniki in opazovali potek shoda. S temi sem govoril, bili so krepki kmetski fantje-volilci. Eden pravi, našega očeta smo komaj prisilili, da so šli na shod, da bomo vsaj vedeli, kaj bo Drogenik kvasil. Drugi pravi, ali mislite vi, da so to res samostojneži, kar ste jih na shodu videli, kaj še, da bi jaz to volil, kar mi bo Bračkov Lojzek diktiral? To je meni vendarle preneumno. Torej «Drogenec» tudi na Vrhlogi može in mladina dobro vemo, da je centralizem, ki je bil ravno s pomočjo samostojnih glasov sprejet, za Slovenijo največji škodljivec, kar jih zgodovina našega naroda pozna. Vejo tudi, da dr. Korošec ni nikoli beograjskim centralistom pet lizal, kakor so samostojni.

Brezposleni ljudje gonijo medvede po svetu, da jih kažejo ljudem za denar in kratek čas. Gospod ljutomerski okrajni glavár pa si ni mogel zmisлити boljše maske rade, za mali pust, kot da nam je namesto medveda Mermoljo prignal k Mali Nedelji na ogled, da ga ne bomo poznali samo po njegovih delih, ampak tudi po njegovem obrazu. Enkrat nas ste, več nas ne boste, pa četudi bodete gospod glavár na vrvič gonili Mermoljo od hiše do hiše posnemati medvedovo pesem.

Radičevcev in Novačanovih nočjo. Iz ptujskega in ormoškega okraja, kjer republikanski politični separjisti najbolj pritiskajo, smo dobili poročila iz cele vrste far, da naši gostilničarji in drugi posestniki niti prostorov ne dovoljujejo tem rušilec sloge in edinosti. Prav je tako, kajti gorje nam, če se bomo vedno cepili.

Laž naj pomagali Radičevci agitirajo za svoje shode z obljubo, da pride Radič in naznani, da bo 19. marca «republika». Tako so delali za shod v Ormožu, tako delajo sedaj za Brežice. Pa je bila laž v Ormožu in bo laž v Brežicah. Radič je že svoje Zagorce štirikrat naglagal, da bo republika, njegov agitatorji lažejo sedaj ob meji, in tako je vse zidano na laži. Osel gre enkrat na led, Zagorec Radiču že petič, pametni Štajerc pa nobenkrat! Konec.

Ali ste za takšne voditelje? Preteklo nedeljo so se po Ormožu in Središču preganjali Novačanovi in Radičevi pristaši kakor smrkavi pastirji na paši. To naj bodo resni voditelji, to naj bodo možje, ki nam ustanovijo s svojo republiko boljšo bodočnost? Po Halozah najbolj kriči in prodaja svojo puhlo modrost iz dveh številke Novačanovega «Republikanca» in ene številke «Slob. Doma» neki Vindiš, ki je bil že v špekulaciji in hoče biti invalid, pa je le od žandarjev obstreljen. Njegov pomočnik pa pride sedaj pred poroto. In takšni ljudje naj nam delajo red? Takšni ljudje naj nam gospodarijo? To bo varnost življenja in imetja? Kdor hoče za voditelje pretepače in delomrznne puhloglavce, naj le voli takšne republikance!

Republikanska zvezda dr. Novačan je imel zadnjič slabo noč. Ko se je zjutraj pogledal v špegel ali zrcalo, je videl, da je imel vse lice nagubančeno od samih skrbi. Ker je pesnik, filozof in patentirani doktor, je začel študirati te gube in gubice in z grozo je opazil, da se zlivajo na levem licu v črke: «Ne boš, pravi Radič!», na desnem licu pa: «Bog se te usmili — Korošec.» Vrgel je zrcalo na tla in zbežal kakor Kajz iz Slovenije.

Naše ljudstvo ne mara Radičeve farbarije. (Poročilo iz Laškega). V nedeljo, dne 4. marca po ranem opravlilu se pojavi na Laškem kar naenkrat hrvaški volilni agitator, pa misli, da bo na trgu pred cerkvijo oddal kaj svoje preležane, moljaste republikanske robe. Na vse grlo začne vpiti, v veliko zabavo ljudi, ki so prihajali iz cerkve, hiti na vso moč tako, da mu ne more nikdo slediti, ko pa se čuje, da je udaril po Korošcu, je zabave konec, ljudje ne poznajo več šale, mož mora odlaziti. Ljudstvo se dobro zaveda, kaj je Radičev in drugo republikanstvo. Ljudstvo je spoznalo, da za pravi ljudski blagor dela edinole Slovenska ljudska stranka, zato bo dalo 18. marca le kandidatov SLS svoje glasove. Slovenska ljudska stranka je iz ljudstva in za ljudstvo, vse druge stranke pa slovenskega ljudstva ne poznajo, lovijo le slovenske volilce, ki naj ob volitvah pomagajo njihovim centralistom na konja.

Demokratski shod se spremenil v našega v Smartnem na Paki. Demokratski časopisi so naznanili, da bo dne 4. t. m. pri nas v Goričnikovi gostilni shod obrtnikov. Prišli so trije govorniki n sicer g. profesor Mravljak in kandidat g. Gumzej in še eden drugi. Shoda niso otvorili, ker ni bilo na tem zborovanju niti enega pristaša demokratske stranke. Zato je pa naš župan in kandidat gospod Steblovnik otvoril shod Kmetške zve-